

Štatút súťaže Národná cena za dizajn

V súlade so zriaďovacou listinou Slovenského centra dizajnu MK-3058/2014-110/20851 z 8. decembra 2014 vydáva Slovenské centrum dizajnu po dohode s Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky Štatút súťaže Národná cena za dizajn (ďalej len „súťaž“).

Článok 1 Základné ustanovenia

1. Vyhlasovateľmi súťaže sú Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a štátna príspevková organizácia Slovenské centrum dizajnu.
2. Súťaž odborne a organizačne zabezpečuje Slovenské centrum dizajnu prostredníctvom organizačného tímu súťaže, ktorý vymenúva riaditeľ Slovenského centra dizajnu.
3. Udeľovanie Národnej ceny za dizajn je najvyššou formou ocenenia v tejto oblasti tvorivej činnosti v Slovenskej republike.
4. Súťaž sa koná každý rok – v nepárnom roku je zameraná na produktový dizajn, v párnom roku na komunikačný dizajn.

Článok 2 Cieľ súťaže

Cieľom súťaže je:

- a) podporiť profesionálnu prácu tvorcov dizajnu a výrobcov v Slovenskej republike,
- b) podporiť uplatnenie slovenských dizajnérov, výrobcov a profesionálov pracujúcich v oblasti dizajnu v medzinárodnom prostredí, špeciálne v rámci Európskej únie,
- c) motivovať výrobcov v Slovenskej republike ku kontinuálnej spolupráci s profesionálnymi dizajnérmi,
- d) podporiť rozvoj teórie dizajnu a odbornej publicistiky v tejto oblasti tvorivej činnosti,
- e) mapovať, dokumentovať a prezentovať vývoj dizajnu v Slovenskej republike.

Článok 3 Súťažné kategórie

1. Súťaž má 3 súťažné kategórie:

- a) **Profesionálny dizajn**

V nepárnom roku súťaž hodnotí profesionálny produktový dizajn – výrobky vyrábané sériovo bez ohľadu na veľkosť série a spôsob výroby, ktorých dizajn bol vytvorený pre konkrétneho klienta a ktoré boli uvedené do praxe.

V párnom roku súťaž hodnotí profesionálny komunikačný dizajn chápaný ako výsledky, proces, nástroje, princípy a technológie tvorby určené na sprostredkovanie informácie, ktorých dizajn bol vytvorený pre konkrétneho klienta a ktoré boli uvedené do praxe.

b) Študentský dizajn

V nepárnom roku súťaž hodnotí študentské projekty z oblasti produktového dizajnu – modely, prototypy, návrhy výrobkov a dizajnové koncepty vytvorené na pôde vysokej školy s výučbou dizajnu v Slovenskej republike alebo počas štúdia alebo stáže na vysokej škole s výučbou dizajnu v zahraničí.

V párnom roku súťaž hodnotí študentské projekty z oblasti komunikačného dizajnu, ktoré vznikli na pôde vysokej školy s výučbou dizajnu v Slovenskej republike alebo počas štúdia alebo stáže na vysokej škole s výučbou dizajnu v zahraničí.

Predmetom hodnotenia sú predovšetkým projekty vytvorené pod vedením pedagógov ako semestrálne, bakalárske, magisterské a dizertačné práce.

c) Dizajn s pridanou hodnotou

Organizátori chcú touto súťažnou kategóriou oceniť špeciálne dizajn, ktorého významnou vlastnosťou je sociálna alebo ekologická funkcia a ktorý podporuje myšlienky trvalej udržateľnosti a zodpovednosti dizajnérov, výrobcov a klientov.

Do tejto kategórie patria aj výsledky vlastnej iniciatívy autorov – profesionálov alebo študentov (bez objednávky klienta a bez zadania pedagógov), inovatívne dizajnové koncepty a prototypy, či výskumné projekty, ktoré vznikli mimo školského prostredia.

2. Prihlasovatelia prihlasujú každú prácu iba do jednej zo súťažných kategórií. Špecifikácia odporúčaných oblastí patriacich do jednotlivých kategórií môže byť obsahom súťažných podmienok.

Článok 4 **Prihlasovatelia**

1. Prihlasovateľmi do súťaže v kategórii Profesionálny dizajn sú:
 - a) profesionálni dizajnéri, dizajnérske štúdiá a iné subjekty z oblasti dizajnu; zahraniční dizajnéri a subjekty iba vtedy, ak spolupracujú so slovenskými výrobcami a klientmi,
 - b) výrobcovia alebo klienti; zahraniční výrobcovia alebo klienti iba vtedy, ak dizajn vznikol na základe spolupráce so slovenskými dizajnérm.
2. Prihlasovateľmi v súťažnej kategórii Študentský dizajn sú študenti vysokej školy s výučbou dizajnu v Slovenskej republike bez ohľadu na štátnu príslušnosť (štúdium alebo stáž) alebo študenti so slovenskou štátnou príslušnosťou študujúci na vysokej škole s výučbou dizajnu v zahraničí (štúdium alebo stáž). Práce študenti prihlasujú so súhlasom pedagóga.
3. Prihlasovateľmi v súťažnej kategórii Dizajn s pridanou hodnotou môžu byť všetky subjekty uvedené v bodoch 1 a 2.
4. Žiaden z členov poroty ani zamestnanec organizátorov nemôže byť účastníkom súťaže.

Článok 5 **Porota súťaže**

1. Súťaž vyhodnotí medzinárodná odborná porota (ďalej len „porota“), ktorá má minimálne 5 členov; tvoria ju dizajnéri a odborníci zo súvisiacich odborov, z ktorých najmenej jeden je zo zahraničia.
2. Porotu vymenúva minister kultúry Slovenskej republiky na návrh Slovenského centra dizajnu. Bližšie informácie o zložení poroty budú zverejnené na webovom sídle Slovenského centra dizajnu.

3. Slovenské centrum dizajnu si vyhradzuje právo v prípade potreby prizvať na zasadnutie poroty ďalších odborníkov, ktorí budú mať poradný hlas.

Článok 6 Ceny

1. V súťaži sú udelené ceny pod názvom Národná cena za dizajn. V nepárnom roku v oblasti produktového dizajnu, v párnom roku v oblasti komunikačného dizajnu:
 - a) **Národná cena za dizajn v kategórii Profesionálny dizajn** (3 ceny):
 1. miesto
 2. miesto
 3. miesto
 - b) **Národná cena za dizajn v kategórii Študentský dizajn** (1 cena). Cenu udeľuje minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na základe odporúčania poroty.
 - c) **Národná cena za dizajn v kategórii Dizajn s pridanou hodnotou** (1 cena).
2. V súťaži sú udelené 2 ceny za prínos v oblasti dizajnu – v nepárnom roku v oblasti produktového dizajnu, v párnom roku v oblasti komunikačného dizajnu:

Národná cena za dizajn – Cena za kultúrny prínos v oblasti dizajnu. Cenu udeľuje minister kultúry Slovenskej republiky na základe odporúčania poroty, nominácie predkladá porote Slovenské centrum dizajnu. Cena je určená pre osobnosť alebo organizáciu za výnimočný kultúrny a intelektuálny prínos v oblasti dizajnu.

Národná cena za dizajn – Cena za hospodársky prínos v oblasti dizajnu. Cenu udeľuje minister hospodárstva Slovenskej republiky na základe odporúčania poroty, nominácie predkladá porote Slovenské centrum dizajnu. Cena je určená pre slovenského výrobcu, spoločnosť, organizáciu za výnimočný hospodársky prínos v oblasti dizajnu.
3. Vyhlasovatelia súťaže môžu rozhodnúť aj o udelení ďalších – špeciálnych cien, ktoré budú uvedené v súťažných podmienkach alebo na webovom sídle Slovenského centra dizajnu pred vyhlásením výsledkov súťaže. Ceny odovzdajú zástupcovia subjektov, ktoré cenu udeľujú (napríklad Cena poroty, Cena novinárov a pod.).
4. Vyhlasovatelia si vyhradzujú právo niektorú z cien neudelieť, buď na základe odporúčania poroty alebo rozhodnutia príslušných ministerstiev.
5. Národné ceny za dizajn v kategórii Profesionálny dizajn a Národnú cenu za dizajn v kategórii Dizajn s pridanou hodnotou oceneným odovzdá riaditeľ Slovenského centra dizajnu a zástupca poroty.

Národnú cenu za dizajn v kategórii Študentský dizajn odovzdá minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky alebo zástupca Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Národnú cenu za dizajn – Cenu za kultúrny prínos v oblasti dizajnu oceneným odovzdá minister kultúry Slovenskej republiky alebo zástupca Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Národnú cenu za dizajn – Cenu za hospodársky prínos v oblasti dizajnu odovzdá minister hospodárstva Slovenskej republiky alebo zástupca Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.
6. Držitelia cien získajú diplom a certifikát oprávňujúci označovať ocenený produkt alebo projekt názvom súťaže a získanej ceny. Organizátor súťaže – Slovenské centrum dizajnu – môže oceniť víťazné produkty alebo projekty ďalšími finančnými či nefinančnými odmenami v závislosti od získaných sponzorských príspevkov v jednotlivých ročníkoch súťaže. Odmeny nebudú poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu, ale výhradne

z iných zdrojov a budú zverejnené pred vyhlásením výsledkov na webovom sídle Slovenského centra dizajnu.

Článok 7

Kritériá hodnotenia

1. Základnými kritériami hodnotenia vo všetkých súťažných kategóriách sú:
 - a) pôvodnosť, originalita a vysoká miera inovácie,
 - b) technická a technologická vyspelosť,
 - c) súlad estetického, funkčného, materiálového a ergonomického riešenia,
 - d) etické, sociálne a ekologické aspekty,
 - e) komunikačné, ochranné a finančno-nákladové aspekty,
 - f) zrozumiteľnosť a rozpoznateľnosť,
 - g) profesionálna kvalita zhotovenia.
2. Národná cena za dizajn – Cena za kultúrny prínos v oblasti dizajnu sa udeľuje za:
 - a) výnimočný počin alebo celoživotné dielo,
 - b) tvorivú a inovačnú dizajnersku prácu,
 - c) teoreticko-kritickú publikačnú činnosť a historiografiu,
 - d) organizačnú prácu a podporu vzdelávacích projektov.
3. Národná cena za dizajn – Cena za hospodársky prínos v oblasti dizajnu sa udeľuje za:
 - a) systematickú aplikáciu dizajnu vo firemnej stratégii oceneného,
 - b) výnimočné riešenia v dizajne, ktoré prispeli k zlepšeniu hospodárskych výsledkov a konkurencieschopnosti oceneného.

Článok 8

Záverečné ustanovenie

1. Ďalšie podmienky, ako vymedzenie obdobia vzniku súťažných prác, termíny predkladania súťažných prác a prezentácie výsledkov súťaže, určí a zverejní Slovenské centrum dizajnu v rámci súťažných podmienok príslušného ročníka.
2. Dňom vydania tohto štatútu stráca platnosť Štatút súťaže Národná cena za dizajn č. MK-2781/2014-241/17750 zo 4. novembra 2014 v znení Dodatku č. 1 z 25. februára 2016.
3. Zmeny Štatútu súťaže Národná cena za dizajn sa vykonávajú formou číslovaných písomných dodatkov s uvedením dátumu platnosti a účinnosti. Dodatky vydáva Slovenské centrum dizajnu po dohode s Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.
4. Tento štatút nadobúda účinnosť 15. mája 2017.

Slovenské centrum dizajnu

Jakubovo námestie č. 12
814 99 Bratislava
IČO: 00699993
DIČ: 2020831329

-1-

Mária Rišková
riaditeľka
Slovenského centra dizajnu

Marek Maďarič
minister kultúry
Slovenskej republiky